

**HIỆP HỘI CÁC TRƯỜNG
ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VIỆT NAM**

**VIỆN NGHIÊN CỨU
PHÁT TRIỂN PHƯƠNG ĐÔNG**

**ĐỔI MỚI TƯ DUY TỰ CHỦ
GIÁO DỤC ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG
VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC
TRONG THỜI KỲ MỚI**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

**ĐỔI MỚI TƯ DUY TỰ CHỦ
GIÁO DỤC ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM
ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG
VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC
TRONG THỜI KỲ MỚI**

Tự chủ đại học là mô hình giáo dục khoa học nhằm khuyến khích và tạo động lực cho các trường đại học, cao đẳng và các cơ sở giáo dục đại học phát huy tinh thần đổi mới, đổi mới sáng tạo, đổi mới quản lý, nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu, dịch vụ và ứng dụng công nghệ, nhằm đạt hiệu quả cao nhất trong việc đào tạo, nghiên cứu, ứng dụng công nghệ, nhằm đáp ứng nhu cầu của xã hội. Tuy nhiên, để tự chủ được, các trường đại học cần có sự đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã xác định: "Giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho các cơ sở giáo dục, đào tạo; phát huy vai trò của hội đồng trường. Thực hiện giám sát của các chủ thể trong nhà trường và xã hội; tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra của cơ quan quản lý các cấp; bao đảm dân chủ, công khai, minh bạch". Nhằm đưa chủ trương của Đảng vào thực tiễn cuộc sống, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 77/NQ-CP ngày 24/10/2014 về thí điểm đổi mới cơ chế hoạt động đối với các cơ sở giáo dục công lập giai đoạn 2014 - 2017 và Nghị định số 16/2015/NĐ-CP ngày 14/02/2015 và tiếp đó là Nghị định số 60/2021/NĐ-CP ngày 22/07/2021 quy định cơ chế tự chủ tài chính của đơn vị sự nghiệp công lập.

**NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT
HÀ NỘI - 2022**

TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÔN ĐỨC THẮNG: TỰ CHỦ TRONG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

TS. LÊ VĂN ÚT*

1. Giới thiệu

Tại Hội nghị “Phát triển khoa học và công nghệ trong các cơ sở giáo dục đại học giai đoạn 2017 - 2025” ngày 29/7/2017 ở Hà Nội, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Phùng Xuân Nhạ, đã khẳng định: “Khác với phổ thông, cơ sở giáo dục đại học phải tạo ra được tri thức mới. Vì vậy, nếu không đầy mạnh phát triển nghiên cứu khoa học công nghệ thì thuần túy chỉ là truyền bá kiến thức mà không có sáng tạo”. Trước đó, vào ngày 4/4/2017, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 08/2017/TT-BGDĐT về Quy chế tuyển sinh và đào tạo trình độ tiến sĩ. Thông tư này nêu rõ, mỗi luận án tiến sĩ phải có tối thiểu 2 bài báo về kết quả nghiên cứu của luận án trong đó có 1 bài đăng trên tạp chí khoa học thuộc danh mục các tạp chí ISI/Scopus hoặc đã công bố tối thiểu 2 báo cáo bằng tiếng nước ngoài trong kỳ yếu hội thảo quốc tế có phản biện hoặc 2 bài báo đăng trên tạp chí khoa học nước ngoài có phản biện; và đối với người hướng dẫn nghiên cứu

* Trưởng phòng Quản lý và Phát triển Khoa học - Công nghệ, Trường Đại học Tôn Đức Thắng.

sinh thì bắt buộc phải có bài báo khoa học được công bố trên các tạp chí ISI/Scopus.

Như vậy, từ năm 2017 trở đi, nghiên cứu khoa học tại các đại học được đẩy mạnh hơn và phải theo chuẩn quốc tế, nghĩa là phải có kết quả nghiên cứu được công bố trên các tạp chí ISI/Scopus. Danh mục ISI gồm khoảng 14.000 tạp chí khoa học hàng đầu thế giới được thống kê bởi Tổ chức Clarivate (Mỹ); trong khi đó, Scopus (Hà Lan) là một cơ sở dữ liệu thống kê khoảng 23.000 tạp chí khoa học hàng đầu thế giới. Hầu hết các tạp chí ISI là tạp chí Scopus. Do đó, giới khoa học thường sử dụng kết quả thống kê các tạp chí ISI để đánh giá năng lực của các tổ chức khoa học và năng lực các nhà khoa học.

Trường Đại học Tôn Đức Thắng là trường đại học công lập trực thuộc Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, hoạt động theo cơ chế tự chủ của Chính phủ, được quản lý trực tiếp bởi Hội đồng trường. Mặc dù là một đại học trẻ nhưng Trường đã có những bước phát triển nhanh chóng, đạt được nhiều kết quả nổi bật trong thời gian qua.

Năm 2014, Trường Đại học Tôn Đức Thắng đã được Tổ chức giáo dục Quacquarelli Symonds của Anh quốc đánh giá đạt 5 sao/5 sao về cơ sở vật chất và những tiện ích cho sinh viên, 4 sao/5 sao về giảng dạy và tỷ lệ việc làm của sinh viên. Đặc biệt, theo xếp hạng các đại học ở Việt Nam của Nhóm chuyên gia độc lập thì Trường Đại học Tôn Đức Thắng được xếp thứ 2 trong cả nước; và đặc biệt, về nghiên cứu khoa học thì Trường Đại học Tôn Đức Thắng được xếp số 1 ở Việt Nam. Nghiên cứu khoa học là tiêu chí quan trọng nhất để đánh giá năng lực một trường đại học (Neave 2006). Khảo sát sự phát triển về công bố ISI của

Trườn
của Tr

Năm
Số bài

2.

Tl
học Tô
theo là
Hà Nội

10

Hạng	
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

3. V

Tro
chính đư
người có

ông bố trên các hoa học tại các quốc tế, nghĩa các tạp chí ISI/khoa học hàng Mỹ); trong khi khoảng 23.000 bài chí ISI là tạp kết quả thống kê khoa học

i học công lập hoạt động theo bởi Hội đồng đã có những quả nổi bật

đã được Tổ đánh giá đạt 10 sinh viên, ên. Đặc biệt, uyên gia độc ú 2 trong cả ờng Đại học ưu khoa học một trường g bố ISI của

Trường Đại học Tôn Đức Thắng từ năm 2010 cho thấy sự bứt phá của Trường trong lĩnh vực này:

Năm	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Số bài ISI	7	7	12	25	52	113	274	355

2. Về số lượng công trình ISI

Thống kê trong hai năm 2016 - 2017 cho thấy, Trường Đại học Tôn Đức Thắng đang dẫn đầu các đại học trong cả nước, tiếp theo là Đại học Quốc gia Hà Nội và Trường Đại học Bách khoa Hà Nội.

10 trường đại học Việt Nam công bố ISI trong năm 2016 - 2017:

Hạng	Đại học	Số công bố ISI
1	Đại học Tôn Đức Thắng	569
2	Đại học Quốc gia Hà Nội	470
3	Đại học Bách khoa Hà Nội	393
4	Đại học Duy Tân	333
5	Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh	311
6	Đại học Sư phạm Hà Nội	180
7	Đại học Cần Thơ	151
8	Đại học Huế	130
9	Đại học Vinh	91
10	Học viện Nông nghiệp Việt Nam	88

3. Về tác giả chính

Trong công bố khoa học theo thông lệ quốc tế, yếu tố tác giả chính được coi trọng. Tác giả chính trong một bài báo khoa học là người có nhiều đóng góp nhất, thông thường là tác giả đầu hoặc

tác giả gửi bài. Thống kê dưới đây cho thấy tỷ lệ tác giả chính trong các công trình của Trường Đại học Tôn Đức Thắng trong giai đoạn 2016 - 2017:

Hạng	Đại học	Tỷ lệ tác giả chính
1	Trường Đại học Tôn Đức Thắng	88%
2	Trường Đại học Sư phạm Hà Nội	67%
3	Trường Đại học Bách khoa Hà Nội	65%
4	Trường Đại học Vinh	60%
5	Trường Đại học Duy Tân	59%
6	Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh	56%
7	Đại học Quốc gia Hà Nội	42%
8	Đại học Cần Thơ	41%
9	Đại học Huế	37%
10	Học viện Nông nghiệp Việt Nam	33%

4. Về tỷ lệ công trình trên số tiến sĩ

Nếu xét đẳng cấp khoa học của một đại học thông qua số lượng công bố và tỷ lệ tác giả chính trong các công bố ISI thì cũng chưa đầy đủ mà cần phải xét thêm lực lượng tiến sĩ của các đại học này trên số lượng công bố ISI. Nếu xét tỷ lệ số bài ISI trên tổng số tiến sĩ của các đại học trong tốp 10 về số lượng như trên thì Trường Đại học Tôn Đức Thắng vẫn dẫn đầu Việt Nam, cụ thể:

Hạng	Đại học	Tỷ lệ số bài/tiến sĩ
1	Trường Đại học Tôn Đức Thắng	1,26
2	Trường Đại học Duy Tân	0,96
3	Trường Đại học Sư phạm Hà Nội	0,44
3	Đại học Cần Thơ	0,44

Hạng	Đại học	Tỷ lệ số bài/tiến sĩ
4	Đại học Quốc gia Hà Nội	0,42
5	Đại học Bách khoa Hà Nội	0,38
6	Đại học Vinh	0,34
7	Đại học Huế	0,25
8	Học viện Nông nghiệp Việt Nam	0,23
9	Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh	0,22

Tỷ lệ bài viết trên số tiến sĩ còn được xem là “năng suất khoa học” của một đại học hay tổ chức nghiên cứu. Năng suất khoa học cho thấy hiệu quả đầu tư cho khoa học, nhất là thể hiện tiềm năng phát triển của một cơ sở nghiên cứu. Thông lệ quốc tế quan tâm đến số bài, tác giả chính - phụ và năng suất khoa học (hay tỷ lệ bài ISI trên tổng nhân lực có trình độ từ tiến sĩ trở lên) khi xếp hạng năng lực khoa học của một tổ chức.

5. Nguyên nhân thành công trong nghiên cứu khoa học của Trường Đại học Tôn Đức Thắng

a) Về quản lý

- Cơ chế tự chủ theo quy định của Chính phủ.
 - Sự chỉ đạo và hỗ trợ của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, của Hội đồng trường.
 - Tâm nhìn và sự quyết liệt của hiệu trưởng.
 - Lãnh đạo các đơn vị chia sẻ tầm nhìn của Trường.
- ### b) Về quản lý khoa học
- Xác định theo thông lệ quốc tế về nghiên cứu khoa học.
 - Về công bố quốc tế, chỉ chấp nhận công trình được công bố trên các tạp chí ISI/Scopus. Trường Đại học Tôn Đức Thắng là đại học duy nhất ở Việt Nam hiện chỉ theo chuẩn quốc tế này.

- Có quy định về công bố quốc tế của Trường Đại học Tôn Đức Thắng.

- Có xếp hạng công bố quốc tế và xây dựng các mức kinh phí tương ứng.

- Có hệ thống/phương pháp thẩm định khoa học chuẩn quốc tế; có cả nhóm nghiên cứu và đội ngũ chuyên gia chuyên nghiên cứu liên tục về vấn đề này.

- Việc tuyển dụng chuyên gia được thực hiện trên toàn cầu.

- Nhà khoa học có năng lực có thể sống được bằng lương.

Chịu trách nhiệm xuất bản
GIÁM ĐỐC - TỔNG BIÊN TẬP
PGS.TS. PHẠM MINH TUẤN

Chịu trách nhiệm nội dung

PHÓ GIÁM ĐỐC - PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

ThS. PHẠM THỊ THỊNH

Biên tập nội dung: ThS. BÙI THỊ ÁNH HỒNG

ThS. TRẦN MINH NGỌC

ThS. ĐỖ PHƯƠNG MAI

TS. LÊ THỊ THU MAI

PHẠM THỊ THU PHƯƠNG

NGUYỄN THỊ HỒNG QUÝ

ThS. CAO THỊ LAN ANH

ThS. TRẦN THỊ KHÁNH VÂN

NGUYỄN MAI THẢO NHUNG

HÀ LAN

Trình bày bìa:

HOÀNG MINH TÁM

Chế bản vi tính:

ĐẬU THỊ MAI

Sửa bản in:

NGUYỄN HẢI ĐĂNG

Đọc sách mẫu:

HUỲNH THANH MỘNG

In 500 cuốn, khổ 16 x 24 cm, tại Công ty TNHH Sản xuất - Thương mại Hưng Hà.

Địa chỉ: Số 9 TT Điện tử Sao Mai - Nghĩa Đô - Cầu Giấy - Hà Nội.

Số đăng ký xuất bản: 1578-2022/CXBIPH/20-90/CTQG.

Quyết định xuất bản số: 1392-QĐ/NXBCTQG, ngày 10/6/2022.

Mã số ISBN: 978-604-57-7762-6.

In xong và nộp lưu chiểu tháng 6/2022.

In xong và nộp lưu chiểu tháng 5 năm 2022.

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

Số 6/86 Duy Tân, Cầu Giấy, Hà Nội, ĐT: 080.49221, Fax: 080.49222, Email: suthat@nxbctqg.vn
Website: www.nxbctqg.org.vn, Sách điện tử: www.stbook.vn, www.thuvienicoso.vn

TÌM ĐỌC SÁCH CỦA NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh
TS. Lý Việt Quang (Chủ biên)

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIÁO DỤC VỚI VẤN ĐỀ ĐỔI MỚI CĂN BẢN VÀ TOÀN DIỆN GIÁO DỤC VIỆT NAM HIỆN NAY

Trường Đại học Bình Dương
Viện Những vấn đề về giáo dục
GS.TSKH.VS. Cao Văn Phường (Chủ biên)

XÂY DỰNG NỀN GIÁO DỤC MỚI

Daisaku Ikeda - Jim Garrison - Larry Hickman

CÁCH DẠY - CÁCH HỌC - CÁCH SỐNG TRONG THẾ KỶ XXI

(Khảo sát triết lý giáo dục của Dewey và Makiguchi
để đưa ra phương thức giáo dục mới cho nhân loại)

(Sách tham khảo)

Người dịch: Trần Quang Tuệ

ISBN 978-604-57-7762-6

9 786045 777626

MÃ ĐỊNH DANH
CUỐN SÁCH

8935279140961

SÁCH KHÔNG BÁN